

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z wniosku H. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.
przy udziale zainteresowanych: „B.” Spółka z o.o. w W., M. M.
o przeniesienie odpowiedzialności na członka zarządu za zaległe składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 marca 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze szczególnym, co potwierdza przepis art. 398¹ § 1 i § 2 k.p.c. oraz reprezentatywne piśmiennictwo. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto, gdy zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przytoczone przesłanki ustawowe stanowią, więc obligatoryjny i nieodzowny element oceny w tym stadium postępowania kasacyjnego. Badanie ich na podstawie i w zakresie, przedstawionego w skardze kasacyjnej, uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania doprowadziło Sąd Najwyższy do konkluzji, że w sprawie nie wystąpiła żadna z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W szczególności nie formułuje ona w istocie zagadnienia prawnego w sposób, jaki oczekiwałby tego Sąd Najwyższy, nie jest też w świetle wywodów skargi kwestią wymagającą rozstrzygnięcia ani wykładnia wskazanych przepisów ani zasady ich stosowania. W sprawie nie występują także wymagające rozstrzygnięcia zagadnienia proceduralne. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd drugiej instancji należy uznać za prawidłowe. Zarzuty skargi kasacyjnej dotyczą w istocie własnej wersji stanu faktycznego i są jedynie polemiką z ustaleniami Sądu drugiej instancji.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne a także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd rozpoznając sprawę i apelację odwołującego w zakresie zarzutu wydania odrębnych decyzji na członków zarządu naruszył w sposób oczywisty art. 116 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wniosek ten uzasadniony został w następujący sposób: „(...) Zagadnienie prawne sprowadza się zatem do rozstrzygnięcia, czy można być solidarnie odpowiedzialnym za długi z osobą, która sama nie jest odpowiedzialna za te długi, gdyż jeszcze nie ponosi tej odpowiedzialności, bo brak konstytutywnej decyzji kreującej tę odpowiedzialność. Skoro zaś - w razie negatywnej odpowiedzi na tak postawiony problem - nie można być solidarnie odpowiedzialnym, to czy oznacza to, że decyzja zawierająca formalnie taki zapis o solidarnej odpowiedzialności, w istocie jednak takiej solidarnej odpowiedzialności nie tworzy. Zagadnienia te w ocenie odwołującego wymagają rozstrzygnięcia, gdyż w dotychczasowym orzecznictwie brak jest odpowiedzi na tak sformułowany problem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że przedmiotowa skarga kasacyjna w zakresie wykazania istnienia przesłanek przyjęcia jej do rozpoznania nie spełniła wymagań stawianych temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej musi zawierać odpowiedni wywód prawny zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawieniu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr

1102817). Sposób prezentacji występującego – w ocenie skarżącego – istotnego zagadnienia prawnego jak i oczywistości naruszenia prawa jest sprzeczny z istotą odpowiedzialności solidarnej, wskazanej w treści art. 116 Ordynacji podatkowej, ale wynikającej z art. 366 § 1 Kodeksu cywilnego, do którego odsyła art. 91 Ordynacji podatkowej. Odpowiedzialność ta polega na tym, że kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel (w tym przypadku organ podatkowy czy składkowy) może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. W myśl art. 369 kodeksu cywilnego solidarność wynika zaś z ustawy lub czynności prawnej. O ile zatem dla samego powstania odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania podatkowe (składkowe) pierwotnego dłużnika konieczne jest wydanie konstytutywnej decyzji przenoszącej na te osoby ową odpowiedzialność, o tyle solidarny charakter tej odpowiedzialności wynika z ustawy (art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej). Po wydaniu prawomocnych decyzji przenoszących na członków zarządu spółki kapitałowej odpowiedzialność za zaległości podatkowe lub składkowe spółki, organ podatkowy (składkowy) może zatem postąpić stosownie do dyspozycji normy prawnej zawartej w art. 366 § 1 Kodeksu cywilnego, żądając zaspokojenia wierzytelności. Jednocześnie jednak zaspokojenie wierzyciela podatkowego (składkowego) przez któregokolwiek z dłużników (nawet, gdy decyzje nie wskazywały na solidarną odpowiedzialność dłużników) wywołuje skutek w postaci zwolnienia pozostałych dłużników oraz rodzi - z mocy art. 376 Kodeksu cywilnego - po stronie tego dłużnika, który spłacił dług, prawo regresu wobec pozostałych dłużników. Skarga nie wskazuje również w dostatecznym stopniu „oczywistości” naruszenia wyrokiem Sądu drugiej instancji prawa; uzasadnienie tego wyroku odpowiada wymaganiom art. 328 § 2 k.p.c. - wyjaśnia podstawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia, wobec czego nie można zarzucić „oczywistości” naruszenia postrzeganej jako *prima facie*.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanych w skardze kasacyjnej przesłanek przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

